

نگاه بیرون

کُردها چه رویایی در سر دارند

فَریدا گریفیس

● از اقصای نقاط جهان، هشدارهایی به گوش مقامات اقلیم کردستان می‌رسید که برای برگزاری همه‌پرسی دست نگه دارند، اما کردها تصمیم خود را گرفته بودند.
باین‌حال و با وجود عزمِ راسخ کردها برای برگزاری همه‌پرسی، هنوز ابهامات زیادی درباره آینده اقلیم بعد از همه‌پرسی وجود دارد. کردها به‌عنوان یک اقلیت نژادی خاطره چندان خوبی از زندگی در عراق ندارند. آنها یک‌بار در دوران صدام حسین یک نسل‌کشی را تجربه کردند که حدود صد هزار کرد را به کام مرگ کشاند. بنابراین شاید بتوان به آنها حق داد که بخواهند حکومتی از آن خود داشته باشند. البته این خواست استقلال زمینه‌هایی تاریخی نیز دارد. کردها در سال ۲۰۰۵ میلادی و بعد از حمله نیروهای ائتلاف به عراق به رهبری آمریکا و تحت قانون اساسی جدید عراق به‌عنوان یک اقلیم خودگردان استقلالی نسبی را به دست آوردند و البته از آن پس نیز بارها وفاداری خود به ایالات متحده را اثبات کردند. از این گذشته، کردهای عراق در سال ۲۰۱۴ نیز درصدد برگزاری همه‌پرسی استقلال بودند که حمله داعش به عراق و اشغال بخش‌های عمده‌ای از این کشور، عملاً نقشه‌های آنان را نقش‌برآب کرد، اما حال که بساط خلافت خودخوانده داعش به لطف مبارزه مشترک آنها و عراقی‌ها برپیده شده است، آنها زمان را برای برگزاری انتخابات مغتنم دانسته‌اند؛ لحظه‌ای مناسب از نظر کردها که دولت مرکزی عراق بعد از تهدید داعش هنوز اقبال کافی برای ممانعت از برگزاری همه‌پرسی و مستقل‌شدن اقلیم کردستان را ندارد. البته برگزاری همه‌پرسی الزاما به معنای اعلام استقلال نیست. درواقع رهبران کُرد می‌خواهند از رای مردم به استقلال کردستان به‌عنوان اهرمی برای مذاکره و چانه‌زنی با بغداد استفاده کنند.
باین‌حال، آنها فاقد حمایت جامعه جهانی‌اند. ایالات متحده، بریتانیا و برخی کشورهای منطقه به‌خاطر ترس از ایجاد بی‌ثباتی در منطقه، مخالف برگزاری این همه‌پرسی بوده و هستند. ایالات متحده روز جمعه با انتشار بیانیه‌ای، برگزاری همه‌پرسی استقلال را خلی در تلاش‌ها برای شکست داعش عنوان کرد. علاوه‌براین، جامعه جهانی از افروخته‌شدن آتش یک نزاع دیگر در منطقه بینامی است.

کشورهای همسایه، از جمله ترکیه و سوریه از این جهت مخالف این همه‌پرسی‌اند که می‌ترسند این مسئله اقلیت‌های کرد آنها را نیز به‌سوی خواست مشابهی سوق دهد. کردهای سوریه که جانانه علیه داعش در طول سال‌های اخیر جنگیده‌اند، در عمل کنترل و اداره مناطق کردنشین سوریه را در دست گرفته‌اند. از دیگرسو، ترکیه نیز که برای ده‌های متمادی با کردسو، استقلال‌طلب خود سر نزاع داشته است، از مخالفان سرسخت این همه‌پرسی محسوب می‌شود. باین‌حال و باوجود تمامی این تهدیدها و مخالفت‌ها، کردها همه‌پرسی را برگزار کردند. به نظر برخی تحلیلگران، کردها می‌توانند با نتایج همه‌پرسی برای ایجاد یک کنفدراسیون با عراق بهره بگیرند؛ یعنی بدل‌شدن به دو دولت مستقل و همچنان متحد. شاید کردها نخواهند به‌طورکامل از عراق جدا شوند، اما به قطع یقین، آنها چیزی فراتر از وضعیت امروز خود را طلب خواهند کرد که با میزان بیشتری از استقلال و خودمختاری همراه باشد.

باین‌حال هنوز چالش‌ها به قوت خود باقی‌اند. وقتی مذاکرات کردها و عراق بعد از برگزاری همه‌پرسی آغاز شود، جنجالی‌ترین موضع بحث حاکمیت کرکوک خواهد بود؛ منطقه‌ای که از اهمیتی تاریخی و فرهنگی برای کردها برخوردار است و هم‌زمان دارای جمعیت عرب قابل‌توجهی نیز هست. البته آنچه به کرکوک اهمیتی دوچندان می‌بخشد، منابع غنی نفتی و گازی آن است. کردها کرکوک را «بیت‌المقدس» خود می‌دانند. به عبارت دیگر، حتی اگر دولت مرکزی عراق در نهایت امر نتایج همه‌پرسی اقلیم را بپذیرد، بحث حاکمیت کرکوک که حالا دیگر موضوع تفرقه، ترکمن‌ها و مسیحیان نیز محسوب می‌شود، به این سادگی‌ها پایان نخواهد یافت و می‌تواند به یک محل اختلاف جدی میان اربیل و بغداد بدل شود. البته یک احتمال وجود دارد؛ اینکه کرکوک به وجه‌المصلاحه دولت مرکزی عراق و اقلیم کردستان بماند. به عبارت دیگر، این امکان وجود دارد که عراق به شرط حاکمیت کرکوک به استقلال و جدایی اقلیم کردستان از عراق رضایت دهد؛ احتمالی که شاید با مداخله ایالات متحده به نفع کردها بتواند رنک واقعیت به خود بگیرد.

●**منبع: سی‌ان‌ان**

«صد سال است منتظر چنین روزی بوده‌ایم. ما آری می‌گوییم، آری به کردستان عزیز»؛ این صحبت‌های یکی از شهروندان اربیل در اقلیم کردستان عراق است که روز گذشته در کنار هزاران نفر از کردهای عراقی، پای صندوق‌های رای رفتند تا به استقلال اقلیم کردستان از عراق رای دهند. با وجود مخالفت‌های کشورهای مانند ترکیه، ایران و ایالات متحده و انتظارها برای لغو همه‌پرسی، روز گذشته این همه‌پرسی با مشارکت بالای کردهای ساکن اقلیم برگزار شد. تصاویر و ویدئوهای منتشرشده در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی، نشان‌دهنده شور و شوق کردهای این منطقه است و زنان و مردانی که با پوشیدن لباس‌های کردی، خود را به صندوق‌های رای می‌رسانند؛ هرچند برخی گزارش‌ها از تجمع‌هایی در مخالفت با همه‌پرسی هم حکایت داشت. به گزارش کمیسیون انتخابات اقلیم کردستان، با احتساب کردهای ساکن کشورهای دیگر، پنج‌میلیون و ۲۰۰ هزار نفر واجد شرایط رای‌دادن بوده‌اند و به نظر می‌رسد بیش از ۹۰ درصد این‌ واجدان شرایط، در همه‌پرسی روز گذشته شرکت کرده‌اند. جنبش تغییر (کوران) هم که از مخالفان جدی برگزاری همه‌پرسی (کوران) هم که از مخالفان جدی برگزاری همه‌پرسی در برهه کنونی بود، در روز همه‌پرسی اعلام کرد مردم خودشان باید نسبت به شرکت در این همه‌پرسی تصمیم بگیرند. عمر سیدعلی، رهبر این جنبش، روز گذشته با شرکت در همه‌پرسی جدایی اقلیم کردستان عراق از سلیمانیه رای خود را به صندوق انداخت. جنبش تغییر اعلام کرده بود ابتدا باید انتخابات پارلمانی کردستان عراق برگزار شود و سپس اگر پارلمان رای داد، همه‌پرسی استقلال برگزار شود. در برهه‌های همه‌پرسی، به چهار زبان کردی، عربی، ترکمنی و سریانی نوشته شده بود: «آیا می‌خواهید اقلیم کردستان و مناطق کردنشین خارج از اقلیم، دولتی مستقل باشد؟

همه‌پرسی اقلیم کردستان عراق با مشارکت بالای واجدان شرایط برگزار شد

گام بزرگ در یک راه جنجالی

عکس: Reuters

کشور برداشته شود. از همین حالا هم نشانه‌های این درگیری دیده می‌شود. روز گذشته حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق، به نیروهای امنیتی عراق دستور داد که شهروندانی که در همه‌پرسی جدایی منطقه کردستان تحت ظلم واقع می‌شوند، حمایت کنند. العبادی دستور داد از شهروندانی که از سوی نیروهای پیشمرکه و آسایش تحت فشار قرار می‌گیرند تا به همه‌پرسی جدایی منطقه کردستان «بله» بگویند، حمایت شود. پارلمان عراق هم خواهان اعزام نیروهای ارتش این کشور به مناطق مناقشه‌برانگیز با اقلیم کردستان شد. پارلمان عراق روز گذشته مصوبه‌هایی را تصویب کرد تا آنها را به دولت ارائه دهد و بر اساس گزارش‌ها، ازجمله مصوبه‌هایی که نمایندگان به آن رای دادند، درخواست از حیدر العبادی، نخست‌وزیر و فرمانده کل نیروهای مسلح عراق، برای استقرار مجدد نیروهای ارتش در مناطق مناقشه‌برانگیز ازجمله استان کرکوک است.

آری؟ یا نه؟». به نظر می‌رسد کمتر کُردی در اقلیم در دادن پاسخ «آری» به این پرسش تردیدی داشته باشد، به‌ویژه آنکه این رویایی است که ممکن است هیچ‌گاه دیگر فرصت تحقق نیابد. به گزارش رسانه‌های کردی، نتایج اولیه همه‌پرسی روز سه‌شنبه اعلام می‌شود؛ اما اعلام نتیجه نهایی سه روز طول می‌کشد. نجیروان بارزانی، عضو دفتر سیاسی حزب دموکرات کردستان عراق و نخست‌وزیر اقلیم کردستان، بعد از حضور در یکی از شعبه‌های اخذ رای، در جمع خبرنگاران گفت: «ما بلافاصله بعد از برگزاری همه‌پرسی اعلام استقلال [جدایی از عراق] نمی‌کنیم». او گفت: «ما بیش از دو دهه است که ثبات و امنیت را تضمین کرده‌ایم. بعد از همه‌پرسی همچنین خواهد ماند». این در حالی است که بسیاری از مخالفان همه‌پرسی، نگران‌اند که پس از همه‌پرسی، تنش میان دولت مرکزی عراق و اقلیم کردستان بالا بگیرد و تمرکز از مبارزه با داعش در این

محدودیت‌های مسافرتی جدید آمریکا اعلام شد

منع مسلمانان به‌نام امنیت

سوابقشان را بررسی کند؛ با این حساب افرادی که دارای آن «رابطه اصیل» باشند، می‌توانند تا تاریخ ۱۸ اکتبر برای ویزا تقاضا دهند و بعد از آن تاریخ، این محدودیت‌های جدید اعمال خواهد شد که برخلاف فرمان اجرایی پیشین فاقد هرگونه محدودیت زمانی است.

البته جدال و کشمکش میان دولت و دستگاه قضایی و فعالان مدنی آمریکا به مدت‌ها پیش از آن برمی‌گردد. از حدود هفت ماه پیش دولت ترامپ وارد چالش‌سی سخت با نظام قضایی این کشور شد. این فرمان ابتدا در چند دادگاه فدرال شکسته شد تا تیر دونالد ترامپ به سنگ دستگاه قضایی آمریکا بخورد. دولت او در ادامه با انجام احوالاتی از جمله خروج نام عراق از فهرست، فرمان اجرایی دیگری صادر کرد که آن‌هم به دلیل مغایرت با آزادی مذهبی مصر در قانون اساسی آمریکا با مخالفت چند قاضی فدرال مواجه شد. دادگاه‌های مختلفی در سطح فدرال با این استدلال که این فرمان اجرایی، قانون اساسی آمریکا و قوانین مهاجرتی فدرال را نقض می‌کند، به مخالفت با آن پرداختند. دولت ترامپ نیز که عرصه را به خود تنگ می‌دید، در واکنش به این مسئله، خواستار رسیدگی به این فرمان در دادگاه عالی کشور شد. در ادامه نیز دادگاه عالی رسیدگی به این شکایت را به اوایل ماه اکتبر موکول کرد و درعین‌حال موافقت کرد آن فرمان اجرایی به شکلی محدود به اجرا درآید. دادگاه عالی ایالات متحده طبق اعلام قبلی قرار است برای شنیدن استدلال‌های موافقان و مخالفان در روز ۱۰ اکتبر جلسه تشکیل دهد.

به نام امنیت

طبق ابلاغیه کاخ سفید، محدودیت‌های جدید کشورهایی را هدف می‌گیرد

با اعلام نتایج انتخابات عمومی آلمان

فرمان مرکل به راست می‌چرخد

بود. هرچند این آمارها هنوز نتیجه قطعی و رسمی انتخابات پارلمانی آلمان نیست اما انتظار نمی‌رود نتایج تغییر معناداری داشته باشد. حد نصاب رسمی برای تشکیل دولت ائتلافی ۳۱۶ کرسی پارلمانی است که در شرایط کنونی که حزب دوم (سوسیال‌دموکرات)

اعلام کرده است در دولت بعدی شرکت نمی‌کند، تمام نگاه‌ها به ائتلاف سه‌حزبی (دموکرات-سیحی-لیبرال‌های آزاد- سبزها) است که حدود ۳۴۹ کرسی را احتمالاً از آن خود می‌کنند. این ائتلاف که به خاطر تشابه رنگ پرچم این احزاب با رنگ پرچم کشور جامائیکا به ائتلاف «جامائیکا» معروف است، با کسب حدود ۵۲ درصد آرای اخذشده می‌توانند دولت آینده آلمان را تشکیل دهند. چنین ائتلافی در دور دوم صدراعظمی «آنگلا مرکل» هم انجام شده و به دلیل اختلافات بین دموکرات‌های آزاد و سبزها، نمی‌تواند موقعیت سختی تلقی شود؛ هرچند کار در دولت بعدی را برای مرکل مشکل‌تر می‌کند. نتایج انتخابات اخیر به خوبی نشان‌دهنده سرخوردگی طیف بزرگی از رای‌دهندگان به سیستم و ائتلاف دوحزبی کنونی بوده است و زیان برنده اصلی آن هم بدون تردید حزب سوسیال‌دموکرات بود که با مخدوش‌کردن مرزهای خود با راست میانه در واقع خود نیز از زمان صدراعظمی «گرهارد شرودر» رهبر این حزب به یک حزب راست میانه تبدیل شده بود. به همین دلیل «مارتین شولتز» رهبر این حزب بلافاصله بعد از اعلام نتایج قدماتی از خروج این حزب از ائتلاف برای تشکیل دولت بعدی خبر داد. سوسیال‌دموکرات‌های آلمان مانند فرانسه هنوز در چنبره راست‌گرایی دست‌پا زده و دیروز توسط رای‌دهندگان به‌شدت تنبیه شدند، برخلاف نمونه بریتانیایی که حزب کارگر با واداع از میراث شکست‌خورده «تونی بلر» با یک

دولت حیدر العبادی یکشنبه‌شب هم از اقلیم کردستان خواست کنترل گذرگاه‌ها و فرودگاه‌های اقلیم را به دولت مرکزی عراق بپردازد. حیدر العبادی همچنین از جامعه جهانی و به‌ویژه از دولت ترکیه، خواسته است از خرید نفت از اقلیم کردستان خودداری کند. العبادی در یک سخنرانی تلویزیونی اعلام کرد دولت او نتیجه همه‌پرسی استقلال را به رسمیت نمی‌شناسد. مسعود بارزانی، رئیس اقلیم کردستان، ام روز یکشنبه اعلام کرد بعد از برگزاری همه‌پرسی استقلال کردستان، با دولت عراق در گفت‌وگو می‌ماند؛ با این هدف که راهکاری برای اجرای نتیجه همه‌پرسی یافت شود. در این میان، ترکیه همچنان به خط‌نشان‌کشیدن‌های خود برای اقلیم ادامه می‌دهد. روز گذشته مولود چاوش‌اوغلو، وزیر خارجه ترکیه، اعلام کرد اگر ترکمن‌ها در کردستان عراق هدف قرار بگیرند، ترکیه در مداخله نظامی در اقلیم کردستان عراق تردیدی به خود راه نخواهد داد. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، هم در سخنانی در آنکارا گفت ترکیه مرزهایش را در شمال عراق می‌بندد و همچنین به کردستان عراق هشدار داد مسیر صادرات نفت از منطقه به کشورهای دیگر را هم خواهد بست. رکس تیلرسون، وزیر خارجه آمریکا، هم روز یکشنبه در تماس تلفنی با مسعود بارزانی از او خواست از تنش دوری کرده و پس از برگزاری همه‌پرسی وارد تنش با دولت مرکزی بغداد نشود. باین‌حال، حتی اگر دولت مرکزی عراق و مقامات اقلیم کردستان هم وارد تنش و جدل‌هایی که می‌توان آنها را پیش‌بینی کرد، نشوند، بی‌ثباتی و درگیری در همین حوالی نفس می‌کشد و یکی از نشانه‌های آن مانورهای نظامی چند روز گذشته در منطقه است.

رویداد

در درس ایمیل شخصی داماد ترامپ

● وکیل جارد کوشنر، داماد دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا تایید کرده است که موکل او از ایمیل شخصی خود برای انجام مکاتبات رسمی و مربوط به کاخ سفید استفاده کرده است. کوشنر مشاور ارشد آقای ترامپ است. اب نولز، وکیل کوشنر وجود یک حساب کاربری شخصی از سوی موکل خود را تایید کرده است. به گزارش نشریه «پولیتیکو» که این خبر را در ابتدا منتشر کرد، ده‌ها ایمیل بین کوشنر و دیگر مقام‌های کاخ سفید بر سر موضوعاتی مانند پوشش رسانه‌ای با برنامه‌ریزی جمععات و گردهمایی‌ها، ردوبدل شده است. بر اساس گزارش‌ها شواهدی وجود ندارد که کوشنر در این ایمیل‌های شخصی اطلاعات محرمانه یا طبقه‌بندی‌شده را انتقال داده باشد. پیش‌تر ترامپ در زمان تبلیغات ریاست‌جمهوری خود، بارها از هیلاری کلینتون، نامزد دموکرات‌ها در آن انتخابات، انتقاد کرد که هنگام تصدی پست وزارت خارجه آمریکا از ایمیل‌های شخصی خود استفاده کرده است.

انحلال پارلمان زاپن برای انتخابات زودهنگام

● شینزو آبه، نخست‌وزیر ژاپن، هم‌زمان با افزایش تنش‌ها با کره‌شمالی، از تصمیم خود برای انحلال پارلمان و برگزاری انتخابات زودهنگام خبر داده است. محبوبیت آبه به دلیل موضع‌گیری علیه برنامه موشکی کره‌شمالی افزایش یافته و در عین حال حزب مخالف دولت دارای شرایط مناسبی نیست. به گفته تحلیلگران، نخست‌وزیر ژاپن قصد دارد از این موقعیت به نفع خود سود ببرد. او گفت می‌خواهد با استفاده از اختیارات جدید با یک «بحران ملی» مبارزه کند. آبه به موعد مشخصی اشاره نکرد اما رسانه‌های ژاپنی تاریخ برگزاری این انتخابات زودرس را ۲۲ اکتبر اعلام کردند.

مشارکت ۷۰درصدی کردهای سوری در اولین انتخابات محلی

● کمیسیون عالی انتخابات «نظام فدرالی شمال سوریه» اعلام کرد، ۲۸هزارو ۴۵۰ رای‌دهنده در انتخابات شوراهای محله‌ها که یک انتخابات محلی است، شرکت‌کردند که اخیراً در سه منطقه تحت‌نظام فدرالی در شمال سوریه برگزار شد و میزان مشارکت برای انتخاب هفت‌هزارو ۴۴۴ رئیس مشترک به ۷۰ درصد رسید. به گزارش ایسنا، عزالدین فرحان، رئیس مشترک کمیسراری انتخابات در گفت‌وگو با روزنامه الشرق‌الاوسط گفت: آرا و برگه‌های انتخاباتی نشان می‌دهند ۷۰ درصد از کردهای سوریه در انتخابات شرکت کرده‌اند. به عنوان مثال در اقلیم الجزیره، شمال شرقی کشور حدود ۴۵۰ هزار رای‌دهنده از ۵۰هزارنفری که در لیست کمیسیون ثبت‌نام شده‌اند، آرای خود را وارد صندوق‌های رای کردند.

اولین شکست انتخاباتاتی مکرون

● حزب سیاسی میانه‌رو جدید متعلق به امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه روز یکشنبه در جریان انتخابات مربوط به حدود نیمی از کرسی‌های مجلس سنای این کشور متحمل اولین شکست انتخاباتاتی خود شده و در مقابل، رقیب این حزب یعنی حزب راست‌گرای جمهوری‌خواهان تسلطش در سنا را هر چه بیشتر تقویت کرد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، نتایج انتخابات روز یکشنبه که برای تعیین ۱۷۱ کرسی از مجموع ۳۴۸ کرسی مجلس سنا برگزار شد، نشان داد که حزب امانوئل مکرون موسوم به حزب «جمهوری به پیش» تنها توانست ۲۸ کرسی سنا را به دست آورد. هرچند این نتیجه تأثیر چشمگیری بر قابلیت مکرون به منظور پیشبرد دستور کار اصلاحات اقتصادی خود نخواهد گذاشت اما این نتیجه بعد از چندین ماه کاهش میزان محبوبیت این رئیس‌جمهور ۳۹ساله فرانسه حاصل شد. در تحولی دیگر فعالان چندین اتحادیه تجاری فرانسه دیروز در اعتراض به اصلاحات اخیر دولت امانوئل مکرون در قوانین کار این کشور اقدام به جلوگیری از دسترسی به چندین انبار سوخت این کشور کرده و دولت مکرون را به چالش کشیدند.

لغو مجازات‌های تشکیلات خودگردان علیه غزه

● یکی از اعضای کمیته مرکزی جنبش فتح اعلام کرد که دولت وفاق ملی فلسطین با تصمیم محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین اوایل هفته آتی برای پذیرش مسئولیت‌هایش به غزه منتقل می‌شود. جنبش حماس نیز در بیانیه‌ای از لغو تصمیمات اخیر اتخاذشده از سوی عباس در مورد غزه خبر داد. به گزارش ایسنا، به نوشته روزنامه البیوم‌السابع مصر، عزام الاحمد، عضو کمیته مرکزی جنبش فتح در کنفرانس مطبوعاتی در شهر رام‌الله که پیش از برگزاری نشست کمیته اجرایی سازمان آزادی‌بخش فلسطین برای بررسی مسئله سازش و انتقال دولت به غزه و نیز سخنرانی محمود عباس در سازمان ملل برگزار شد، گفت: دولت وفاق ملی فلسطین ابتدای هفته آتی بنا بر تصمیم محمود عباس به غزه منتقل می‌شود و این مسئله به رامی حمدالله، نخست‌وزیر فلسطین ابلاغ شده تا دولتش کارها را طبق قانون به شکل عادی انجام دهد.